

Sygn. akt IV U 209/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	sekr. sądowy Monika Świątek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 września 2019 r. w S.

odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 11 marca 2019 r. Nr (...)

w sprawie J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość emerytury

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 209/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 11 marca 2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.21 ustawy z 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych odmówił J. K. prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach wskazując, że wykazany przez ubezpieczonego okres pracy w szczególnych warunkach wynosi 13 lat, 3 miesiące i 8 dni zamiast co najmniej 15 lat (decyzja z 11 marca 2019r. k.26 akt emerytalnych).

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony J. K. wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do rekompensaty. Ubezpieczony wskazał, że do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach zaliczyć należy okres jego zatrudnienia w Ośrodku Szkolenia Żandarmerii Wojskowej w M. od 1 listopada 1992r. do 30 października 1994r., gdzie wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony marki S. 266 oraz cysterny (...), a pracę instruktora jazdy wykonywał sporadycznie, gdy był turnus do szkolenia. W świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach wpisano rozporządzenie z 7 lutego 1983r., a nie wpisano rozporządzenia resortowego, a ponadto wpisując wykonywany zawód przedstawiono kolejność wyrazów, przez co nie jest ono zgodne ze świadectwem pracy. Obecnie wobec zmian organizacyjnych w resorcie nie ma możliwości sprostowania świadectwa dlatego ubezpieczony wnosi o rozstrzygnięcie sprawy przez sąd (odwołanie wraz z załącznikami k.1-9 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wskazując, że nie może być ono uwzględnione, gdyż zgodnie ze świadectwem w okresie zatrudnienia w Ośrodku Szkolenia Żandarmerii Wojskowej w M. ubezpieczony wykonywał pracę instruktora nauki jazdy-kierowcy, a tego rodzaju praca nie jest zaliczana do pracy w szczególnych warunkach (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.10-12 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu (...)2018r. ubezpieczony J. K., urodzony w dniu (...), wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z wnioskiem o emeryturę wraz rekompensatą z tytułu pracy w szczególnych warunkach (k.1-3 akt emerytalnych). Po rozpoznaniu powyższego wniosku decyzją z 11 października 2018r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu emeryturę od 1 września 2018r. ,tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że do emerytury nie doliczono rekompensaty, gdyż przedłożone dokumenty - świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach dotyczące zatrudnienia w Spółce (...) oraz w Ośrodku Szkolenia Żandarmerii Wojskowej nie dają podstaw do zaliczenia tych okresów zatrudnienia do pracy w szczególnych warunkach (decyzja z 11 października 2018r. o przyznaniu emerytury k.11 akt emerytalnych).

W dniu 4 stycznia 2019r. wpłynął do organu rentowego wniosek ubezpieczonego o ponowne rozpoznanie jego uprawnień do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach w oparciu o skorygowane świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach w (...) SA. W odniesieniu do okresu zatrudnienia w Ośrodku Szkolenia Żandarmerii Wojskowej w M. ubezpieczony wskazał, że nie jest w stanie przedstawić sprostowanego świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach, gdyż w/w Ośrodek już nie istnieje, jednakże w okresie tego zatrudnienia pracował głównie jako kierowca samochodu ciężarowego oraz cysterny, a pracę instruktora wykonywał tylko wtedy, gdy były turnusy do szkolenia (wniosek o rekompensatę z 4 stycznia 2019r. k.19 akt emerytalnych). Po rozpoznaniu powyższego wniosku, zaskarżona decyzją z 11 marca 2019r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do rekompensaty wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, że co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Do stażu pracy w szczególnych warunkach organ rentowy zaliczył okresy pracy ubezpieczonego w Spółdzielni Kółek Rolniczych w M., w B. są w W. oraz w Firmie Handlowej (...) w M. (z wyłączeniem okresów pobytu na zasiłku chorobowym), co łącznie stanowi 13 lat, 3 miesiące i 8 dni zatrudnienia w szczególnych warunkach. Nadto organ rentowy wskazał, że do stażu pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Ośrodku Szkolenia Żandarmerii Wojskowej w M. od 1 listopada 1992r. do 31 października 1994r., gdyż w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach nie powołano się na zarządzenie resortowe, a powołując się na rozporządzenie z 7 lutego 1983r. wskazano stanowisko pracy „instruktor nauki jazdy–kierowca”, które nie jest wymienione w powyższym rozporządzeniu (zaskarżona decyzja z 11 marca 2019r. k.26 akt emerytalnych).

Ubezpieczony był zatrudniony w Ośrodku Szkolenia Żandarmerii Wojskowej w M. jako pracownik cywilny w okresie od 1 listopada 1992r. do 31 października 1994r. w pełnym wymiarze czasu pracy (świadectwo pracy z 26 listopada 1994r. k.29 akt o ustalenie kapitału początkowego).

Ośrodek Szkolenia Żandarmerii Wojskowej był jednostką przeznaczoną do szkolenia żołnierzy przeznaczonych do służby w Żandarmerii Wojskowej. W ośrodku znajdował się batalion szkolny. W okresie od 7 września 1992r. do 19 października 1992r. ubezpieczony uczestniczył w Ośrodku Szkolenia Zawodowego w W. w kursie dla instruktorów osób ubiegających się o uprawnienie do kierowania pojazdami i w dniu 21 października 1992r. uzyskał zaświadczenie o uzyskaniu uprawnień do nauczania osób ubiegających się o prawo jazdy kategorii (...) (zaświadczenie Zakładu (...) w W. z 21 października 1992r. k.10 akt osobowych). Jeszcze w trakcie trwania powyższego kursu, w dniu 12 października 1992r. ubezpieczony skierował do Komendanta Ośrodka Szkolenia Żandarmerii Wojskowej w M. podanie o przyjęcie do pracy na stanowisko instruktora nauki jazdy wskazując, że posiada wszystkie kategorie prawa jazdy i wymagane uprawnienia (podanie o przyjęcie do pracy z 12 października 1992r. k.3 akt osobowych). Podanie ubezpieczonego zostało rozpatrzone pozytywnie i w dniu 1 listopada 1992r. została zawarta między ubezpieczonym a Ośrodkiem Szkolenia Żandarmerii Wojskowej w M. umowa o pracę, zgodnie z którą ubezpieczony został zatrudniony na trzymiesięczny okres próbny w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy - instruktora nauki jazdy (umowa z 1 listopada 1992r. na okres próbny k.13 akt osobowych). Po upływie okresu próbnego, w dniu 1 lutego 1993r.

ubezpieczony został zatrudniony w w/w Ośrodku na czas nieokreślony na stanowisku kierowcy – instruktora nauki jazdy (umowa o pracę z 1 lutego 1993r. na czas nieokreślony k.20 akt osobowych). Ubezpieczony wykonywał pracę w ramach szkolnej kompanii kierowców, a jego bezpośrednim przełożonym był dowódca plutonu pojazdów szkolnych. Szkolna kompania kierowców wchodziła w skład batalionu szkolnego. Ubezpieczony otrzymał zatwierdzony przez dowódcę batalionu szkolnego, a przygotowany przez dowódcę szkolnej kompanii kierowców szczegółowy zakres obowiązków instruktora nauki jazdy. Zgodnie z tym dokumentem ubezpieczony miał obowiązek dbać o właściwy stan techniczny pojazdu, utrzymywać go w stałej gotowości, eksploatować pojazd zgodnie z przepisami i przeznaczeniem, zgodnie z przepisami prowadzić dokumenty pojazdu, a ponadto zajęcia nauki jazdy prowadzić zgodnie z planem oraz instruktażem do zajęć na wyznaczonej trasie czuwając nad przestrzeganiem przez szkolonych zasad ruchu drogowego, znaków drogowych i zasad bezpiecznej jazdy, zgłaszać przełożonym wnioski i uwagi oraz spostrzeżenia odnośnie umiejętności szkolonych. Zgodnie z pismem zatytułowanym (...) do szczegółowych obowiązków instruktora nauki jazdy, ubezpieczony jako instruktor nauki jazdy w trakcie zajęć z nauki jazdy miał stosować się do w/w obowiązków instruktora nauki jazdy, a jeżeli w czasie dnia pracy nie wykonywał czynności instruktora nauki jazdy zobowiązany był do wykonywania poleconych przez przełożonego czynności mieszczących się w zakresie posiadanych kwalifikacji zawodowych oraz nie wymagających kwalifikacji zawodowych (szczegółowy zakres obowiązków instruktora nauki jazdy oraz (...) do szczegółowych obowiązków instruktora nauki jazdy k.17-18 akt osobowych). W okresie zatrudnienia w Ośrodku Żandarmerii Wojskowej w M. ubezpieczony wykonywał czynności z zakresu szkolenia żołnierzy z obsługi i kierowania specjalistycznymi wojskowymi samochodami ciężarowymi. Obok ubezpieczonego będącego pracownikiem cywilnym, szkoleniem żołnierzy zajmowali się mundurowi instruktorzy, którymi byli żołnierze w służbie nadterminowej. Turnus szkoleniowy żołnierzy trwał około 3 do 5 miesięcy. Między turnusami było przerwa około 1 do 2 miesięcy. W przerwach między turnusami oraz w przypadku braku do wykonania czynności z zakresu szkolenia żołnierzy, ubezpieczony wykonywał zleczone mu przez przełożonego czynności kierowcy. Ubezpieczony jeździł samochodem ciężarowym marki S. o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony. Wykonywał kursy zaopatrzeniowe np. jeździł po mundury, przewoził żołnierzy na poligon, wykonywał tzw. przerzuty sprzętu np. do jednostki w B., do S.. Jeździł również cysterną, którą przewoził paliwo, gaz do jednostki (zeznania świadków: J. S. i S. N. k.38v-39 akt sprawy oraz zeznania ubezpieczonego k.27v-28 i 39-39v akt sprawy).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie J. K. podlegało oddaleniu.

Stosownie do treści art.2 ust.5 ustawy z 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2015r., poz.965 ze zm.), pod pojęciem rekompensaty należy rozumieć odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej. Zgodnie z art.21 ust.1 i 2 oraz art.23 ust.1 i 2 tej samej ustawy, rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę. Rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art.173 i art.174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Artykuł 22 ust.1-3 ustawy o emeryturach pomostowych zawiera normy regulujące wyliczenie rekompensaty.

W odwołaniu oraz w toku postępowania ubezpieczony wskazywał, że legitymuje się wymaganym do nabycia prawa do rekompensaty stażem pracy w szczególnych warunkach w wymiarze co najmniej 15 lat, gdyż do okresu pracy w szczególnych warunkach, uwzględnionego przez organ rentowy w wymiarze 13 lat, 3 miesięcy i 8 dni, zaliczyć należy również okres jego pracy w Ośrodku Szkolenia Żandarmerii Wojskowej w M. od 1 listopada 1992r. do 31 października 1994r. (w wymiarze 2 lat) w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony.

Odnosząc się do twierdzeń ubezpieczonego wskazać należy, że zgodnie z wykazem A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze Dział VIII poz.2 do pracy w szczególnych warunkach zaliczone są prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Jednakże w myśl §2 ust. 1 powyższego rozporządzenia, aby dany okres pracy zakwalifikować jako okres pracy w szczególnych warunkach praca w nim wymieniona musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Odnosząc powyższe rozważania do okoliczności niniejszej sprawy wskazać należy, że przeprowadzone w sprawie dowody dają podstawy do ustalenia, że w okresie zatrudnienia w Ośrodku Szkolenia Żandarmerii Wojskowej w M. ubezpieczony wykonywał pracę polegającą na kierowaniu samochodem ciężarowym o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, a także samochodem typu cysterna (vide: ustalenia faktyczne). Brak jest jednak podstaw do ustalenia, że pracę kierowcy ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Na ustalenie takie nie pozwalają zachowane akt osobowe ubezpieczonego z okresu powyższego zatrudnienia. Z zachowanych w tych aktach autentycznych dokumentów wynika, że wbrew twierdzeniem ubezpieczonego ubiegając się o pracę w powyższym Ośrodku, ubezpieczony ubiegał się o pracę na stanowisku instruktora nauki jazdy, a nie kierowcy, choć nie ulega wątpliwości, że instruktor nauki jazdy musi być kierowcą (vide: podanie o zatrudnienie k.2 akt osobowych) i bezpośrednio przed tym zatrudnieniem ubezpieczony ukończył kurs na instruktora nauki osób ubiegających się o uprawnienie do kierowania pojazdami (zaświadczenie k.10 akt osobowych). W konsekwencji powyższego ubezpieczony został zatrudniony na stanowisku określonym w umowie o pracę jako kierowca – instruktor nauki jazdy, a przedstawiony ubezpieczonemu szczegółowy zakres obowiązków dotyczył obowiązków instruktora nauki jazdy z jednoczesnym zastrzeżeniem, że w sytuacji, gdy w ciągu dnia pracy, ubezpieczony nie wykonywał czynności instruktora, był on obowiązany wykonywać inne zlecone przez przełożonego czynności, w tym zgodne z posiadanymi kwalifikacjami (vide: szczegółowy zakres obowiązków wraz z jego uzupełnieniem k.17-18 akt osobowych). W świetle powyższego, przyjęć należy twierdzenia ubezpieczonego, że w spornym okresie wykonywał on pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, ale brak jest podstaw do stwierdzenia, że pracę tego rodzaju wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy i że jedynie sporadycznie wykonywał czynności instruktora nauki jazdy. Przywołane dokumenty z akt osobowych - których w ocenie Sądu nie sposób kwestionować - przeczą takim twierdzeniom, gdyż wynika z nich, że zakres obowiązków ubezpieczonego wyglądał inaczej, tj. podstawowym obowiązkiem ubezpieczonego było szkolenie żołnierzy, a w pozostałym czasie wykonywanie innych czynności zleconych przez przełożonego, w tym kierowanie pojazdami. Wskazać należy, że zeznania świadków również potwierdzają, że ubezpieczony wykonywał pracę polegającą na kierowaniu samochodem ciężarowym, ale nie dają podstaw do przyjęcia, że pracę tę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Świadek J. S. zatrudniony na stanowisku mechanika pracując w warsztacie obok garaży wskazał, że ubezpieczony przychodził do garażu i wyjeżdżał samochodem, ale nie był w stanie stwierdzić jaką pracę wykonywał ubezpieczony każdorazowo po wyjechaniu z garażu. Podobnie świadek S. N. zatrudniony na stanowisku kierowcy zeznał, że ubezpieczony jeździł samochodem ciężarowym, a ponadto gdy trwały szkolenia obok instruktorów wojskowych wykonywał pracę instruktora nauki jazdy. W toku zeznań ubezpieczony wskazywał, że wolał jeździć samochodem niż szkolić żołnierzy, gdyż było to odpowiedzialne zadanie i zasadniczo żołnierzy szkolili inni nadterminowi żołnierze. Zauważyć jednak należy, że ubezpieczony jako pracownik podlegał poleceniom pracodawcy i był zobowiązany je wykonywać.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd stwierdził, że okres zatrudnienia ubezpieczonego od 1 listopada 1992r. do 31 października 1994r. nie podlega zaliczeniu do stażu pracy w szczególnych warunkach uprawniającego na nabycia prawa do rekompensaty. Mając na uwadze powyższe na podstawie art.477¹⁴§1 kpc odwołanie ubezpieczonego podlegało oddaleniu.